

RAAHEN KAUPUNKI

VALTIOVARAINMINISTERIÖ

Kunta- ja aluehallinto-osasto

PL 28

00023 VALTIONEUVOSTO

RAAHEN KAUPUNGIN LAUSUNTO SELVITYSMIEHEN LUONNOKSESTA VALTION- OSUUSJÄRJESTELMÄN UUDISTAMISEKSI

Katsomme valtionosuusjärjestelmän uudistamisen tarpeelliseksi, koska nykyinen järjestelmä on monimutkainen, sekava ja vanhentunut. Nykyisessä järjestelmässä on lähes 50 kriteeriä, joista osa on epätarkkoja ja päällekkäisiä, eikä niiden painoarvoa ole tarkistettu vuosiin.

Valtionosuusjärjestelmän uudistamisen tavoitteet; nykyjärjestelmän yksinkertaistaminen, selkeyttäminen ja kannustavuuden parantaminen näyttävät selvitysmiehen esityksessä toteutuvan. Myönteistä on, että valtionosuuksien maksamisen perusteena olevien kriteerien määrää on pystytty selvästi vähentämään ja uusi järjestelmä on nykyjärjestelmää selkeämpi, yksinkertaisempi ja läpinäkyvämpi.

Pyydettyjen osa-alueiden osalta Raahen kaupunki toteaa seuraavaa:

Ikärakenteen painoarvon laskeminen ja sairastavuuden painoarvon nostaminen ovat perusteltuja ja oikeansuuntaisia, sillä ne perustuvat viimeisimpään tutkimustietoon. Sairastavuus tuo palvelutuotannon järjestämisestä kunnille kustannuksia, ei niinkään suoranaisesti ikä.

Työttömyysasteen painoarvoa valtionosuuden määräytymisessä on pidetty nykyisellä 1,9 prosentin tasolla. Sitä tulisi korottaa, sillä työttömyys edellyttää kunnan panostusta työllisyyteen, koulutukseen ja sosiaali- ja terveydenhuollon palveluihin.

Kaksikielisyyden painoarvo tulisi pitää entisellä tasolla, kun taas vieraskielisyyden painoarvon nostaminen on perusteltua ulkomaalaisten määrän kasvaessa.

Työpaikkaomavaraisuuden huomioiminen yhtenä kriteerinä on myönteistä, joskin sen painoarvo tulisi olla esitettyä suurempi, sillä kunta joutuu tekemään investointeja työpaikkojen saamiseksi.

Tasausjärjestelmässä voimalaitosten kiinteistövero kohtelu on ollut vaihteleva. Viimeksi kiinteistövero poistettiin tasausjärjestelmän piiristä kaikkien kiinteistöjen osalta vuonna 2012. Voimalaitosten kiinteistöveron osittainen ottaminen tasausjärjestelmään tulisi poistaa esityksestä. Niiden sisällyttäminen järjestelmään ei ole oikeudenmukainen, sillä voimalaitosten aiheuttamat haitat ja hyödyt sijaintipaikkakunnalle ovat riippuvaisia siitä, minkälaisesta voimalasta on kysymys.

Uusi valtionosuusjärjestelmä tulisi ottaa käyttöön esitettyä nopeammalla aikataululla siten, että siirtymäaika on kolme vuotta. Siirtymätasauksen porastuksen tulee olla nouseva.

Esitys kustannustenjaon muutoksen tarkistamisesta vuosittain nykyisen nelivuotistarkistusten sijaan on hyvä periaate, mutta samalla tulee pitää kiinni siitä, ettei kuntien omarahoitusosuutta nosteta. Valtionosuusjärjestelmän tulee olla läpinäkyvä, yksinkertainen ja ennustettava sekä kannustaa kuntia toimimaan tehokkaasti. Esityksessä toteutuvat nämä periaatteet ja siten se on oikean suuntainen.

Raahessa 31.3.2014

RAAHEN KAUPUNGINHALLITUS

Kari Karjalainen
kaupunginjohtaja

Leena Mikkola-Riekkinen
kaupunginlakimies